

Referat – Arbejdsgruppemøde om certificering af frø og sædekorn 30. maj 2017

Deltagere:

Birthe Arleth (Maribo Seeds), Brit Malec (Vikima), Camilla Svanebjerg (Hi-Tech Seeds), Christian Boehm (DSV), Dot Vittrup Pedersen (DLF), Elzbieta Orlowska (Eurofins), Hans Peder Lauridsen (Danish Agro), Jacob Helm Larsen (DLG), Jens Olav Høst Hansen (Vikima), Keld Caspersen (DLG), Lars Jørgen Pedersen (Nielsen & Smith), Ole Mohr Madsen (Maribo Seeds), Søren Houmann (Sejet), Thomas H. Leth (Vikima)

Merete Buus (MEB - LFST), Maria Boye Simonsen (MBS - LFST), May Birkemose (LFST), Gerhard Deneken (GD - TystofteFonden) Ulla Mogensen (UM - TystofteFonden - Mødeleder), Sigyn Valgrind (SIV - TystofteFonden – Referent)

Sted:

TystofteFonden, Teglværksvej 10, Tystofte, 4230 Skælskør

1. Meddelelser

Velkomst og præsentation ved bordrunde samt af TystofteFondens nye medarbejdere i certificering. Der arbejdes på flytning af FCS systemet, som er hjørnestenen i certificeringen.

D. 8. juni lukker FCS helt ned i Landbrugs- og Fiskeristyrelsen (LFST), og åbnes igen mandag d. 12. juni kl. 7.00 i TystofteFonden. I den periode er der ikke mulighed for indberetninger.

Nye adresser for hhv. system til system og webformular sendes ud primo juni. Målet for 2017 er en sikker og stabil flytning og drift.

Foreløbig status for 2017:

- Deadline anmeldelser til avlskontrol vintersæd 1. februar gennemført
- Deadline anmeldelser til avlskontrol vårsæd, græsser m.m. 1. maj forsinket grundet stor bølge af anmeldelser
- Der er ansøgt om ISTA akkreditering
- Der er nyt logo til mærkesedler, som skal være ændret senest per 1. januar 2018. SIV har ansvaret for godkendelser
- TystofteFonden har afholdt kursus og møde for markkontrollører
- Der forventes snarlig åbning af mailserver på TystofteFonden

Arbejdsgruppens Mandat: Præsentation ved LFST – bilag er sendt ud via mail.

Udvalget for plantesorter og udsæd (UPU) har indstillet, at arbejdsgruppemøder skal være åbne, og gruppen forventes at fortsætte med regelmæssige møder fremover.

Fleksibel certificering: Et ønske tidligere fremsat af DSV og DLF (se referat af arbejdsgruppemøde november 2016). Dette afventer da det endnu ikke er behandlet.

Annullering af partier: Et ønske tidligere fremsat af DSV og DLF (se referat af arbejdsgruppemøde november 2016). Dette afventer da det endnu ikke er behandlet.

ISTA akkrediteret prøvetagning: Tystofte oplyser at der er ansøgt om ISTA akkreditering, og der afventes auditdato samt tilbagemelding på kvalitetsmanual. Det må forventes at der vil forekomme afvigelser, hvilket vil forlænge sagsbehandlingen. Dette betyder at der kommer et hul når LFSTs akkreditering ophører. MEB oplyser at ISTA har tilkendegivet, at man vil forsøge at behandle TystofteFondens ansøgning hurtigt, samt at det planlagte audit hos LFST i juli forventes gennemført hos TystofteFonden. Der er mulighed for at få dispensation så virksomhederne kan benytte hinandens prøvetagere ved behov. TystofteFonden vil kunne give en mere præcis tilbagemelding på situationen efter det første audit.

2. IT-ønsker og prioritering

DSV:

Ønske om at anmeldelser bør blive mere effektive. Det medfører ekstra arbejde at der kræves to forskellige login til hhv. firmaanmeldelse og prøvetageranmeldelse. Det vil lette arbejdsgangen hvis dette kan slås sammen, da det i flere firmaer er samme person der anmelder partier og anmelder prøvetagning.

Tystofte:

Mener at det vil være uhensigtsmæssigt at ændre på den nuværende praksis, da det er vigtigt at holde fast i at prøvetagerne netop er autoriserede til at repræsentere myndigheden i det øjeblik de anmelder prøvetagningen.

DSV og Vikima:

Ønsker mulighed for at rette i partierne inden endelig godkendelse. Det giver en ekstra arbejdsgang at virksomhederne skal kontakte Tystofte for at få rettet i partierne.

Nielsen & Smith:

Ønske om at certificeringsmailen sendes ud to gange dagligt af konkurrencehensyn.

Vikima: ønsker en mulighed for at kunne vedhæfte dokumentation på partier. Fx ved importpartier hvor kopi af mærkesedler/transportdokumenter med fordel kan uploades ved indberetning.

Ønsker et bedre system til indberetning af hybrider. FCS er ikke sat op til at kunne håndtere hybrider. Tystofte oplyser at der arbejdes på nogle retningslinjer med henblik på indberetning af hybrider. Der vil i første omgang ikke blive udviklet nyt system til indberetning af hybrider. GDE oplyser at FCS godt kan håndtere hybrider så længe visse retningslinjer følges. Certificeringsteamet arbejder på retningslinjerne og disse bliver meldt ud når de er klar.

Behov for at kunne sortere i indberettede partier. Som det er nu kan man kun bladre i systemet, hvilket er både tidskrævende og besværligt.

Der har ved tidligere møde været fremsat ønske om tilbagemelding på fejlbehæftede partier (se referat fra arbejdsgruppemøde 3. november 2016) ved indberetning. LFST oplyser, at der i efteråret 2016 er søgt midler til at udvikle et valideringsmodul til FCS. Det har ligget i test, og bør være afsluttet i forbindelse med flytning af FCS d. 8 juni.

3. ISTA – dansk holdning til regelændringer

Præsentation af relevante punkter ved LFST:

- Certifikat skal indeholde titel på underskriver. Dette kræver ændring af vejledning samt i virksomhedens skabelon. DLF påpeger at kravet allerede er indført i akkrediteringsstandarden.
Det anbefales at stemme JA
- Frøblandinger. Der er et nyt kapitel 18 omhandlende frøblandinger, undersøgelser af blandingsforhold og separation af frøene. Har især betydning for DLF og DSV, der ikke har indvendinger imod punkterne i det nye kapitel.
Det anbefales at stemme JA
- Sampling Template. Ny variant af sampling certificate og ændringen vil medføre krav om dokument der skal følge prøven udover mærkesedler. Et lignende forslag blev fremlagt 2016 hvor DK ligeledes stemte nej.
Det anbefales at stemme NEJ
- Ny protokol for automatiske prøvetagere. Ændringen er overordnet og følger den normale praksis.
Det anbefales at stemme JA

4. Ændring af markedsdirektiver

De nuværende markedsdirektiver er gamle. Selvom de løbende er revideret trænger de til revision på en række punkter. Kommissionen har siden 2014 været afvisende overfor revisioner. Generelt skal medlemsstater samt interessenter lægge pres på kommissionen, da der er flere akutte ændringsbehov.

Bilag tilsendt med forslag til ændringer:

- Samordning med plantesundhed og økologiforordning. Økologiforordning er ikke vedtaget endnu. Plantesundhedsforordning er vedtaget.
- Opformering af sorter under afprøvning. Landene benytter ikke samme metoder til sorter der endnu ikke er godkendt. Regler bør harmoniseres og ensrettes på tværs af landene.
- Autoriseret markbesigtigelse. Dette er en prøveordning, og der stemmes for at få forlænget ordningen. Denne bortfalder dog helt i 2020, men der arbejdes for at gøre ordningen permanent.
- Forslag om autorisation af virksomheder. Direktiverne angiver at certificeringen er en officiel opgave, altså foretaget af myndighed, men virksomheder har udtrykt ønske om selv at kunne certificere.
- Frø hurtigt på markedet: ønske om at sælge frø på foreløbige spireresultater.
- Forslag om nedsættelse af krav til spireevne på nationalt plan med 5-10% ved mangel på sorter. DK er ikke interesseret i denne ændring, men foretrækker at der i første omgang sælges det der er til rådighed i andre medlemsstater inden der gives dispensationer.
- Forslag om simplificering og ensretning af regler. Der er ikke behov for flere forskellige typer småpakninger.

5. Ændringer til bekendtgørelserne

LFST introducerede punktet. Bilag fra UPU er tilsendt med forslag til ændring af bekendtgørelserne om handel med frø:

- Frøblandinger med arter der ikke er i bekendtgørelser: Der åbnes op d. 1. januar for at lave blandinger med arter, der ikke indgår i bekendtgørelserne.
- Gyldighedsperiode vs. Markedskontrol: Bekendtgørelser og vejledninger stemmer ikke overens. Gyldighedskravet gælder på alt dansk certificeret frø. Dette er drøftet i UPU og der holdes fast i krav om gyldighedsperiode frem for markedskontrol. Vejledning bliver opdateret så den følger teksten i bekendtgørelsen om markfrø. DLF påpeger at der kan være tilfælde ved eksport, hvor partier underlægges markedskontrol trods dokumentation for dansk gyldighed, og der bør være enighed om at de enkelte landes dokumentation respekteres.
- Anmeldelsesfrist for græsser d. 1 maj. Fristen giver for lille vindue til gennemførelse af en retvisende efterkontrol. LFST informerede om at der på UPU mødet var blevet besluttet at TF og erhvervet drøfter problemet og foreslår en løsning/evt. ændring af markfrøbekendtgørelsen. Der anmodes om at virksomhederne sender anmeldelser ind løbende, så snart disse er klar. Fejl i anmeldelser kræver sagsbehandlingstid, og der er risiko for at markkontrol ikke kan gennemføres i tide. Ydermere bliver statistik forsinket.
I bekendtgørelse fremgår at partier anmeldt efter 1. juli afvises. Dette opfattes af nogle virksomheder som en sidste frist, men giver et stort problem især i forhold til græsser. Det er en fordel at have mulighed for sene (efter 1. maj) anmeldelser, men skal ikke anvendes systematisk. Evt. kan det overvejes om virksomhederne skal søge om dispensation for anmeldelser efter 1. maj.
Drøftelse af en løsning med virksomhederne fortsætter, så kontrollen kan udføres og giver mening.
- Forsøgsordning med nye arter der kan indgå i foderblandinger er nu gjort til permanente regler. Der er på baggrund af denne ordning indført 22 nye arter i markedsdirektiverne med virkning fra 1. jan 2018. Samtidig er det videnskabelige navn for hybridrajgræs opdateret, så det følger ISTA Stabilised Plant Names.

6. Certificeringens troværdighed

LFST introducerede punktet. Der er nu indført serienumre på alle mærkesedler i EU. De skal være med til at sikre at der ikke svindles med mærkesedler, men metoden bidrager ikke væsentligt til mærkesedlernes troværdighed. Derfor spurgte styrelsen til virksomhedernes erfaring med andre metoder til at sikre certificeringsmærkernes troværdighed. Der er forskellige muligheder for at sikre ægtheden bl.a. mikrotryk, vandmærke, hologram. Dette vil dog medføre en øget udgift for virksomhederne.

Der er umiddelbart ikke noget problem for dansk certificerede partier, og LFST oplyser at vi får ganske få forespørgsler på ægthed fra andre myndigheder.

7. Max partistørrelser

TF introducerede punktet. Der er udfordringer med max partistørrelser. ISTA regler tillader en 5% overskridning i forhold til max vægt, og disse 5% er indført for at give plads til fx emballage. Der kan ikke indberettes mængder over de fastsatte grænser.

Der er usikkerhed ved mængdeangivelser, idet der ikke er ensrettet om vægten angives i brutto eller netto. Ved ompakninger kan emballagen medføre at partiets vægt stiger. DSV og Nielsen & Smith oplyser at de angiver nettovægt ved partier i kasser, og bruttovægt når partiet pakkes om til sække. Vikima angiver kun i nettovægt. Evt. kan det være for at der ved indberetning kan oplyses om partiets størrelse er netto eller brutto.

EU reglerne giver mulighed for at anføre enten brutto- eller nettovægt. Det giver god mening, at anvende nettovægt ved opbevaring i kasser, og efterfølgende bruttovægt, når frøet ompakkes i sække. Dette kan så medføre en mindre stigning i partiets vægt, dog under de 5 %.

8. Eventuelt

Avlspartinumre:

- Tystofte informerer om at der er opstået problemer omkring partinumre på avlspartier. Flere virksomheder benytter løbende numre, og det har nu vist sig at numrene "kolliderer" – flere virksomheder har samme avlspartinummer, og dette giver problemer.
Det anbefales derfor at gøre avlspartinumre unikke, mest oplagt ved at benytte firmaID i nummeret. Vær opmærksom på at adskille det tydeligt fra certifikatpartinumre, fx ved at benytte ID først i avlspartinummer.

Næste møde (tid og sted):

- DLF foreslår at arbejdsgruppemøder afholdes hvert halve år. Maj måned er ikke helt optimal, og det kan være nødvendigt at afholde et separat ISTA møde. Tystofte foreslår derfor at møder afholdes i april og oktober.
DSV Slagelse lægger hus til næste møde. Der var enighed om at holde mødet d. 26. oktober 2017